

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al
Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

APROBAT

la ședința Catedrei de științe ale educației
Şef catedră S. S.
proces-verbal nr. 12 din
02 septembrie 2018

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de
Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Decan C. G. M. L. S.
proces-verbal nr. 1 din
05 septembrie 2018

FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS

Denumirea programului de master:
MANAGEMENTUL EDUCATIONAL
90 ECTS

BĂLȚI, REPUBLICA MOLDOVA

CUPRINS

METODOLOGIA ȘI ETICA CERCETĂRII.....	2
MANAGEMENTUL STRATEGIC	4
MANAGEMENTUL ORGANIZAȚIONAL	6
MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL	8
MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE	10
NOI TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ÎN DOMENIU.....	12
MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE.....	14
ANDRAGOGIA	16
MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT	18
MANAGEMENTUL COMUNICĂRII.....	20
LEADEARSCHIP EDUCAȚIONAL	22
MANAGEMENTUL STRESULUI	24
ERGONOMIA MANAGERIALĂ.....	26
STRATEGII DE COMUNICARE ORGANIZAȚIONALĂ.....	28
MANAGEMENTUL SCHIMBĂRII	30
PROCESE INOVATIVE ÎN MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL	32
MANAGEMENTUL INTERDISCIPLINARITĂȚII	34

**Fișă unității de curs/modulului
METODOLOGIA ȘI ETICA CERCETĂRII**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: F.01.O.001
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Ion GAGIM, prof. univ., dr. hab.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Profilul profesorului competent modern conține competențele de cercetare și inovare a realității educaționale. Astfel cursul „Metodologia și etica cercetării” își propune să fundamenteze teoretic, metodologic și aplicativ, diferitele tipuri de demersuri investigative caracteristice proceselor educaționale, postulând faptul că cercetarea pedagogică reprezintă o strategie de acțiune firească, proprie oricărui cadru didactic și necesară pentru evoluția sa profesională în cariera didactică. Îmbinarea predării cu elemente de investigație personală asigură premisele practicării unei pedagogii practice mai flexibile și mai creative.
Competențe dezvoltate:
CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională
CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.
CP3.4. Utilizarea criteriilor și metodelor de evaluare a actului decisional.
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ.
CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale.
CP6.2. Explicarea și interpretarea problemelor care apar în realizarea parteneriatului educațional
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
- să însușească categoriile de bază ale teoriei și metodologiei cercetării științifice;
- să conceptualizeze activitatea de cercetare științifică ca activitate specifică cadrului didactic modern;
- să implementeze metode de cercetare pedagogică în activitatea practică;
- să descrie modul de planificare și realizare a unei cercetări pedagogice orientate pe testarea uneia sau mai multor ipoteze;
- să elaboreze proiecte de cercetare pedagogică;
- să respecte cerințele față de elaborarea tezei de masterat în elaborarea lucrării științifice;
Competențe prealabile/pre-rechizite: Curriculum: Cercetarea pedagogică. Inițiere în cariera pedagogică. Pedagogia. Practica de inițiere. Tehnologii informaționale. Competențe: Competențele de lucru cu materialele bibliografice, capacitatea de prelucrare a materialelor documentare din domeniul științelor educației, competențe de lucru cu programele de statistică specifice operarea cu noțiunile și conceptele de bază, elaborarea schemelor/diagramelor/tabelelor de clasificare, competențe de proiectare, capacitatea de reflecție asupra procedurilor metodologice utilizate, competențe verbale și relaționale.
Unități de învățare: Cunoaștere și cercetare științifică: generalități. Teoria cercetării științifice

Metodologia cercetării științifice. Teza de master. Logica cercetării pedagogice. Documentarea științifică. Metodologia cercetării pedagogice. Alegerea metodelor de cercetare. Taxonomia metodelor de cercetare. Metode de cercetare prin studiul documentelor. Metoda istorică. Metoda monografică. Metoda comparativă. Metoda analizei documentelor școlare. Metode centrate pe analiza conduitelor. Observația. Studiul de caz.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu.

Bibliografie

Obligatorie:

1. COMAN, Gh. Managementul cercetării. Iași: PIM, 2009, 309 p.
2. CRISTEA, S. Dicționar de pedagogie. Chișinău-București: Litera Internațional, 2000. p. 38-40.
3. ENĂCHESCU, C. Tratat de teoria cercetării științifice. Iași: Polirom, 2005. 420 p.
4. GUGIUMAN, A., ZETU, E., CODREANCA, L. Introducere în cercetarea pedagogică. Îndrumar pentru cadrele didactice. Chișinău: Tehnica, 1993.

Suplimentară:

5. JOIȚA, E. (coord.). Pedagogie și elemente de psihologie școlară. Pentru examenele de definitivare și obținerea gradului didactic II. Editura Arves, 2003. p. 396-414.
6. NICOLA, I., FARCAȘ, Domnica. Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică. București: Didactică și Pedagogică, 1993. p. 101-128.
7. PATRAȘCU, D., PATRAȘCU, Ludmila., MOCRAC, Anatol. Metodologia cercetării și creațivității psihopedagogice. Chișinău: Știința, 2003. 252 p.
8. PISOSCHI, A. Aspecte metodologice în cercetarea științifică. Editura Academiei Române, București, 2007.
9. GAGIM, I Studii de filosofia educației. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2017. 160 p.
10. POPA, N. L., ANTONESCU. Liviu. Ghid pentru cercetarea educației. Un „abecedar” pentru studenți, masteranzi, profesori. Iași: Polirom, 2009. 189 p.
11. RĂDULESCU, M. Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.
12. SILISTRARU, N. Cercetarea pedagogică: ghid metodologic. Editura Universității de Stat din Tiraspol, Chișinău, 2012.
13. SILVERMAN, D. Interpretarea datelor calitative: metode de analiză a comunicării textului și interacțiunii, Iași: Polirom, 2004, 352 p.

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL STRATEGIC**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: F.01.O.002
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 4 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Valentina PRITCAN, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat „Managementul strategic” tratează conceptele de bază din domeniul managementului strategic, dar și unele orientări, prin modele de management strategic, decizii strategice, planificare strategică și posibilități de aplicare în practică. Totodată conținutul cursului evidențiază principalele particularități ale utilizării modelelor de planificare strategică în cadrul instituției scolare
Competențe dezvoltate:
CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională.
CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.
CP3.2. Explicarea și interpretarea traseului de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional.
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ.
CP5.3 Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale.
CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
<ul style="list-style-type: none">
- să studieze metodologia conducerii strategice;
- să explice tipurile de strategii de instituție și modele de management strategic;
- să proiecteze, implementeze și evalueze strategii de dezvoltare instituțională;
- să analizeze procesul managerial dintr-o instituție care oferă servicii educaționale pentru orice categorie de beneficiari;
- să propună un posibil scenariu privind managementul strategic și operațional dintr-o instituție care oferă servicii educaționale către diferite categorii de beneficiari;
- să opereze cu principalele repere strategice privind proiectarea și susținerea unui program de dezvoltare instituțională;
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs <i>Managementul strategic</i> studenții trebuie:
<ul style="list-style-type: none">
- să posede cunoștințe, capacitate și atitudini din <i>Pedagogie, Psihologie, Practica de inițiere, Etica și cultura profesională</i>.
- să dețină competențe/capacitate privind studierea surselor bibliografice; organizarea informației în comunicări; capacitatea de analiză, comparare, generalizare a informației;
- să manifeste atitudine pozitivă față de învățătură și față de profesia aleasă.
Unități de învățare: Concepte fundamentale în managementul strategic. Aspecte privind

managementul strategic în serviciile educaționale. Fundamentarea strategiei. Analiza mediului intern și extern. Elaborarea strategiei. Articularea strategiei globale. Implementarea strategiei. Managementul strategic ca proces. Modele de management strategic. Decizii strategice. Planificarea strategică.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul cadrului normativ, cadrului de politici și al bibliografiei, prezentări în Power Point; consultări; activități aplicative la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu.

Referințe bibliografice:

Obligatorie:

1. CRISTEA, S. *Managementul organizației școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2003, ISBN 973-30-2763-4
2. GHERGUT, A. *Management general și strategic în educație*. Ghid practic. Editura Polirom, Iași, 2007, 229 p., ISBN 978-973-46-0586-6
3. JOIȚA, E. *Management educational. Profesorul-manager:roluri și metodologie*, Editura Polirom, Iași, 2000, 232 p. ISBN 9736835979
4. STANCIU, Ș. *Cultura și comportament organizațional*, Editura Cominicare ro, 252 p, ISBN 9737110153

Optională:

5. ACHIRI, I., CARA, A. ș.a. *Unitatea de învățămînt: Management educational*, Editura Gunivas, Chișinău, 2004, 112 p. ISBN 9975-908-41-1
6. ANGHELACHE, V. *Managementul schimbării educaționale: Principii, politici, strategii*. Editura Institutui european, Iași, 2012, 278 p., ISBN 978-973-611-828-9.
7. ATANASIU, O. *Managementul instituțiilor de învățământ*, Editura Agata, Botoșani, 2001, 104 p., ISBN 973-85446-0-2
8. BACIU, S. *Managementul instituției școlare*: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățămîntul preuniversitar, Editura Știință, Chișinău, 2007, 56 p., ISBN 978-9975-67-276-4
9. Valentina PRIȚCAN. Analysis of the Strategy Development Plan of Alecu Russo Balti State University, pag 41-47// Matthias Middell, Victoria Reinhardt, Lukas Bischof (Eds.). From Quality Assurance to Strategy Development in the Moldovan Higher Education Stakeholder perspectives, 341 pag. Leipziger Universitätsverlag GmbH 2016. Umschlaggestaltung: Alexandra Hähnert, Satz: Sabine Ufer, Leipzig, Druck: docupoint GmbH, Barleben, ISBN 978-3-96023-060-1

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL ORGANIZAȚIONAL**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: F.01.O.003
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Ilie NASU, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Școala ca unitate de bază a sistemului și a procesului de învățământ, dezvoltată în sensul paradigmelor curriculului confirmată în societatea informațională are nevoie de cadre didactice și manageriale performante. Unitatea de curs „Managementul organizațional” își propune formarea/dezvoltarea competențele profesionale necesare managerului școlar modern.
Competențe dezvoltate: CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.2. Explicarea și interpretarea traseului de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional. CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.3 Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale. CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil: <ul style="list-style-type: none">
- să compare termenii: organizație și instituție.
- să caracterizeze structura organizației școlare.
- să identifice componentele culturii organizaționale în organizațiile în care activează.
- să compare tipurile de culturi organizaționale.
- să enumere indicatorii pentru dezvoltarea unui climat pozitiv al școlii.
- să aplice tehnici de analiză a comportamentului organizațional.
- să aplice strategii și tehnici de creare a imaginii organizaționale.
- să aplice tehnici de management al timpului.
- să argumenteze importanța dezvoltării organizației școlare.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Curriculum: Inițiere în cariera pedagogică. Pedagogia. Practica de inițiere. Tehnologii informaționale. Psihologia. Practica de inițiere. Didactica generală Competențe: Competențele de lucru cu materialele bibliografice, capacitate de prelucrare a materialelor documentare din domeniul științelor educației, competențe de lucru cu programele de statistică specifice operarea cu noțiunile și concepțele de bază, elaborarea schemelor/diagramelor/tabelelor de clasificare, competențe de proiectare, capacitatea de reflecție asupra procedurilor metodologice utilizate, competențe verbale și relaționale.

Unități de învățare: Introducere în managementul organizației școlare. Cultura și climatul organizației școlare. Comportamentul etic în organizația școlară. Instrumente de management al eticii. Decizia etică. Managementul imaginii organizației școlare. Elemente de marketing în organizația școlară. Managementul timpului școlar.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. CRISTEA, S. *Managementul organizației școlare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2003, ISBN 973-30-2763-4
2. GHERGUȚ, A. *Management general și strategic în educație*. Ghid practic. Editura Polirom, Iași, 2007, 229 p., ISBN 978-973-46-0586-6
3. JOIȚA, E. *Management educațional. Profesorul-manager:roluri și metodologie*, Editura Polirom, Iași, 2000, 232 p. ISBN 9736835979
4. STANCIU, Ș. *Cultura și comportament organizațional*, Editura Cominicare ro, 252 p, ISBN 9737110153
5. NASU, I. *Strategii de perspectivă pentru învățământul din Republica Moldova*. În: Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare. Materialele Conferinței științifico-practice internaționale, Ediția a 1-a, Bălți, USARB, 27 aprilie 2017. Bălți: S. n., (Tipografia din Bălți), 2017. 364 p. pp. 40-43. ISBN 978-9975-132-97-8
6. NASU, I. *Virtualul virtualului e virtual! Ce e mai departe?* В: Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации. Материалы XXIII Международной научно-практической интернет-конференции, Переяслав-Хмельницкий, 31 марта 2017. Переяслав-Хмельницкий: ЧП Лукашевич А.М., 2017. 494 с. с. 138-141. УДК 001+37(100), ББК 72.4+74 (0) Т33
7. ȚOCA, I. *Management educațional*, Ediția a 2-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007, 199 p., ISBN (13) 978-973-30-1650-2

Suplimentară:

1. ACHIRI, I., CARA, A. și.a. *Unitatea de învățămînt: Management educațional*, Editura Gunivas, Chișinău, 2004, 112 p. ISBN 9975-908-41-1
2. ANGHELACHE, V. *Managementul schimbării educaționale: Principii, politici, strategii*. Editura Institutului european, Iași, 2012, 278 p., ISBN 978-973-611-828-9.
3. ATANASIU, O. *Managementul instituțiilor de învățământ*, Editura Agata, Botoșani, 2001, 104 p., ISBN 973-85446-0-2
4. BACIU, S. *Managementul instituției școlare*: Ghid metodologic pentru formarea cadrelor didactice din învățămîntul preuniversitar, Editura Știință, Chișinău, 2007, 56 p., ISBN 978-9975-67-276-4
5. COJOCARIU, V. *Introducere în managementul educației*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2004. ISBN 973-30-913-5
6. PATRAȘCU, D. *Cultura managerială a profesorului*. Teorie și metodologie, Chișinău, 2006, 296 p. ISBN 978-9975-78-265-4
7. PATRAȘCU, D., URSU, A., JINGA, I. *Management educațional preuniversitar*, Editura Arc, Chișinău, 1997, 383 p. ISBN 9975-61-016-1

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.01.O.104
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 6 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Lora CIOBANU, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs <i>Management educational</i> face parte din pachetul disciplinelor de specializare, fiind o disciplină obligatorie. Această unitate de curs familiarizează viitorii manageri din sistemul de învățământ preuniversitar cu elementele de bază ale managementului educațional în instituțiile de educație timpurie, școala primară, gimnaziu și liceu. În plan informativ, studenții se vor familiariza cu specificul managementului educațional, în plan formativ – vor identifica și valorifica conexiuni interdisciplinare pentru crearea unor viziuni de ansamblu, a unor sisteme integre de cunoștințe, capacitați, atitudini în scopul pregătirii lor în calitate de viitori manageri.
Competențe dezvoltate: CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.2. Utilizarea unor combinații personalizate în gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.2. Explicarea și interpretarea traseului de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional. CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.2. Explicarea și interpretarea diferitelor moduri / stiluri de comunicare organizațională. CP6.2. Explicarea și interpretarea problemelor care apar în realizarea parteneriatului educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil: <ul style="list-style-type: none">
- să descrie dimensiunile activității sale în calitate de manager al procesului instuctive-educativ;
- să identifice variantele optime ale deciziilor manageriale din multitudinea posibilităților existente la situația concret analizată;
- să proiecteze, organizeze, evalueze activități manageriale;
- să propună solutii optime pentru diminuarea situațiilor de criză managerială;
- să argumenteze decizia managerială în diferite aspecte de activitate ale cadrului didactic;
- să valorifice importanța deciziei manageriale în contextul școlii prietenoase copilului.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să fie absolvent al ciclului I, licență, domeniul 011 Științe ale educației sau ai altui domeniu cu condiția absolvirii modulului psihopedagogic. Se solicită deținerea competențelor de proiectare, evaluare, teleologice, de organizare și monitorizare a grupului de elevi – competențe formate la disciplinele Pedagogie. Practica de inițiere, Psihologie. Practica de inițiere, Dirigenție, Educația incluzivă etc.

Unități de învățare:

Conceptul management. Principii și funcții ale managementului școlar. Managementul educațional - o problemă a etapei contemporane de perfecționare a sistemului de învățământ și educație. Sistemul de învățământ: concept. Caracteristica sistemului de învățământ din RM. Școala Națională din Republica Moldova. Problemele actuale ale școlii naționale. Direcțiile principale de activitate ale școlii naționale. Organizarea și dirijarea școlii naționale (nivelul de bază): structura, probleme, algoritm, analiza, planificarea, decizia, controlul, feed back-ul. Rolul managerului în dirijarea procesului educațional în școală. Comunicarea managerială. Motivația pentru muncă și profesie. Evaluarea măiestriei pedagogice. Optimizarea condițiilor de muncă în școală. Activitatea finanțier-gospodărească în școală.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie:**Obligatorie:**

1. CIOBANU, L. Educația: teorie și metodă. Manual de pedagogie. Vol. 3 / Lora Ciobanu, Elena Zolotariov, Maria Mihailov, 2008, 189 p.
2. Codul Educației al RM, Monitorul Oficial, nr. 319-324, 24.10.2014
3. COTOS, L., COJOCARU, V. Cultura managerială – componentă a culturii organizaționale în instituțiile preșcolare, Chișinău, 2015.
4. Strategia de dezvoltare sectorială a învățământului 20x20, 2014
5. CRISTEA, S. Dicționar enciclopedic de pedagogie. Vol 1., București: DPH, 2015, 398 p.
6. GHERGUT, A. Management general și strategic în educație. Iași: Polirom, 2007
7. PATRAȘCU, D. ș.a. Management educațional. Chișinău, 2000
8. POPESCU G., VIDUA, A. Identificarea stilurilor de management / Universitatea din Craiova, 2016

Suplimentară:

1. COJOCARU, V. Management educațional // Chișinău: Ed. Știința, 2002
2. TUDORICĂ, M. Managementul educației în context european. București: Meronia, 2007
3. IOSIFESCU, Ș. Management educațional. Vol. 1,2, Iași: CDRMO, 2003/2004
4. ZORILO, L., CIOBANU, L., FOCA, E., RUSOV, V., ȘOVA, T. Sunt părinte de succes. Suport pentru cadrele didactice în activitatea cu părinții copiilor ce opun rezistență la educație. Bălți: SRL „Tipografia din Bălți” 2013. 66p. ISBN 978-9975-4252-4-7; 37.018.262(075) S 95
5. БАКИРОВА, Г. Управление человеческими ресурсами, Москва: Речь, 2003
6. Педагогический менеджмент и управление развитием образования. Коллективная монография / Т.М. Баймольдаев, В.И. Безруков, И.А. Носков, Н.А. Соловова. Алматы-Самара, 2007, 466 с.
7. ШАМОВА, Т., ТРЕТЬЯКОВ, П., КАПУСТИН, Н. Управление образовательными системами: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений // под. ред. Т. Шамовой, Москва: ВЛАДОС, 2001

**Fișa unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.01.O.105
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul I, semestrul 1
Titular unității de curs: Maria PERETEATCU, conf. univ., dr.
<p>Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat reprezintă un element structural al blocului de discipline de specialitate care asigură dimensiunea psihopedagogică a formării specialistului. Managementul educației incluzive studiază sistemul de învățământ bazat pe școlile incluzive, menit să satisfacă necesitățile educaționale speciale ale tuturor copiilor. Cursul va pune în evidență principiile de bază ale claselor incluzive, centrate pe copil, modul de abordare a părinților ca parteneri, cunoașterea dezvoltării copilului, abilități de observare și evaluare, elaborarea unui plan educativ individualizat, adaptarea mediului clasei și planificarea instrucției.</p>
<p>Competențe dezvoltate: CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.2. Explicarea și interpretarea traseului de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional. CP4.2. Explicarea și interpretarea necesității promovării culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale. CP6.2. Explicarea și interpretarea problemelor care apar în realizarea parteneriatului educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.</p>
<p>Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să proiecteze, implementeze și evalueze strategiile de dezvoltare instituțională din perspectiva dezvoltării școlii incluzive; - Să gestioneze și să dezvolte resurselor educaționale în contextul "școlii pentru toți"; - Să elaboreze/monitorizeze actul decizional la nivel instituțional ținând cont de subiecții implicați în promovarea educației incluzive; - Să promoveze culturii calității educației în instituția de învățământ reesind din incluziunea copiilor cu CES; - Să realizeze eficient comunicarea organizational cu toți subiecții implicați în promovarea educației incluzive; - Să relaționeze eficient în cadrul proceselor interumane din perspectiva educației inclusive.
<p>Competențe prealabile/pre-rechizite: Studenții trebuie să posede competențe de studiere critică a documentelor curriculare, analiză și discutare a realizărilor și tendințelor din învățământul contemporan; cunoaștere a standardelor profesionale ale cadrelor didactice; explicare a și</p>

interpretare a ideilor, proceselor precum și conținuturilor teoretice și practice specifice conceptelor managementului educational: niveluri ale managementului educational, funcții, principia ale managementului educational, roluri manageriale, proiectarea, dezvoltarea, organizarea, implementarea și evaluarea activității didactice; pedagogie, psihologie și didacticii generale; utilizare a unei varietăți de metode, procedee și tehnici de predare-învățare-evaluare; posedarea deprindelor de lucru cu MS OFFICE: elaborare de documente WORD, prezentări Power Point etc.

Unități de învățare: Educație incluzivă: cadrul conceptual și legislativ. Politici educaționale în domeniul educației incluzive. Organizarea procesului educațional în instituția incluzivă. Competențele managerului în școală incluzivă. Roluri și responsabilități în școală incluzivă. Incluziunea educațională a copiilor cu diverse tipuri de dizabilități. Comisia multidisciplinară intrașcolară – resursă pentru dezvoltarea educației inclusive. Cadrul didactic de sprijin – suport în asigurarea incluziunii educaționale a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Metodologia cu privire la organizarea și funcționarea centrului de resurse pentru educația incluzivă din instituția de învățămînt. Adaptări curriculare.

Strategii didactice: prelegerea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbaterea, analiza documentelor legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgările de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, eseul de 5 minute, scrierea reflexivă, 3-2-1 etc.), teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ANCA M., Metode si tehnici de evaluare a copiilor cu CES , Editura, Presa Universitară Clujeana, 2007.
2. CHICU, V., GALBEN, S., COJOCARU, V., IVANOVA, L. Educație Incluzivă. Repere metodologice. Asociația Motivație și Centrul de zi Speranța. Ed. Casa Editorial-Poligrafică Bons-Offices, Chișinău, 2006.
3. Ghid pentru cadre didactice de sprijin (CDS), MEdC, UNICEF, RENINCO, Editura Vanemonde, 2005.
4. HADÎRCĂ, M., CAZACU, T., Adaptări curriculare și evaluarea progresului școlar în contextul educației incluzive, Ministerul Educației, Lumos Moldova, Editura Cetatea de Sus, Chișinău, 2012.
5. PEREȚEATCU, M., ZORILO, L., Educația incluzivă în școală, Chișinău, 2011, 202 p.
6. PEREȚEATCU, M., STUPACENCO, L. Educația incluzivă. Tipografia din Bălți, 2006, 207p.

Suplimentară :

1. Înțelegerea și satisfacerea necesităților copiilor în clase incluzive. Ghid pentru pedagogi, UNESCO. Traducere sprijinită de Comisia Națională UNESCO, Chișinău, 2003.
2. MARA, D., Strategii didactice în educația incluzivă. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 2009.
3. SOLOVEI, R. Educație incluzivă. Ghid metodologic pentru instituțiile de învățămînt primar și secundar general, Chișinău, 2013
4. VRÎNCEANU, M., PELIVAN, V. Incluziunea socioeducațională a copiilor cu dizabilități în grădinița de copii. Ghid pentru cadrele didactice și manageriale din sistemul educațional preșcolar și pentru specialiștii din serviciile specializate de recuperare/reabilitare a copiilor cu dizabilități, Chișinău, 2012

**Fișă unității de curs/modulului
NOI TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ÎN DOMENIU**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.01.O.106
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe reale, Economice și ale Mediului. Catedra de matematică și informatică
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Valeriu CABAC, dr. în st. fizico-matematice, profesor universitar
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Fenomenul globalizării, crearea pieței internaționale a forței de muncă, a condus la o dezvoltare furtunoasă a tehnologiei informației și a comunicațiilor și la implementarea ei în diverse domenii: educație, formare, management, cercetare, servicii, producere. Disciplina „Noile tehnologii informaționale în domeniu” are drept scop inițierea studenților în problematica utilizării complexe a tehnologiilor informaționale în domeniul profesional în care ei se specializează, formarea și dezvoltarea abilităților de utilizare a calculatorului, rețelelor și tehnologiilor informaționale în activitatea profesională.
Competențe dezvoltate: CP1.2. Aplicarea conceptelor și a metodologiei managementului strategic în proiectarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.2. Utilizarea unor combinații personalizate în gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.3. Respectarea regulilor de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional. CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale. CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finele studierii cursului studentul va fi capabil: <ul style="list-style-type: none">
⟨ Să identifice etapa/nivelul de informatizare a instituției dirijate/instituției unde este angajat și să elaboreze/să participe la elaborarea planurilor strategice de informatizare a instituției/de implementare a tehnologiei informației și a comunicațiilor în activitatea profesională.
⟨ Să aprecieze adekvat calitatea aplicațiilor (situri, bloguri cu tematică în domeniu) utilizate/create și a resurselor didactice digitale (prezentări electronice, fragmente video, infografică etc.) existente/elaborate.
⟨ Să adapteze sistemul de operare și aplicațiile standard la necesitățile persoanelor cu cerințe educaționale speciale (deficiențe de auz, deficiențe de văz).
⟨ Să utilizeze produsele companiei Google pentru rezolvarea problemelor profesionale, folosind un singur cont: Google Chrome, Google Cărți, Google Academic, Gmail, Google Drive, Google Docs, Google Calendar, Google Traducere, Google+, Blogger.
⟨ Să elaboreze resurse digitale didactice sau informaționale (prezentări electronice, utilizând aplicațiile PowerPoint sau Prezi; fragmente video, utilizând aplicația Movie Maker).

← Să elaboreze și să utilizeze masa de lucru virtuală în activitatea profesională..

Competențe prealabile/pre-rechizite:

Informatica aplicată/Tehnologii informaționale și comunicaționale: Noțiuni de bază în informatică și TIC. Competențe de bază în utilizarea calculatorului și a aplicațiilor standard.

Discipline didactice/metodice: Procesul de instruire. Mijloace de învățământ.

Unități de învățare:

Rețeaua Internet. Spațiul informațional al unității școlare. Produsele companiei Google. Produsele companiei Google. Resurse digitale. Masa de lucru virtuală. TIC pentru elevi cu CES. TIC pentru elevi cu CES.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, modelarea didactică, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individul, prezentări orale și în format electronic, rezumatul, comentariul, autoevaluarea, portofoliu electronic.

Bibliografie

Obligatorie:

1. NEICU, C. TIC în educație. Modulul 5. București: MECTS, 2011. 105 p.
3. Курс «Информационно-образовательная среда (ИОС) основной школы». http://www.lyceum88.ru/IOS_M1_Cont_1_2_01.pdf (vizitat 1.09.2016).
4. ДМИТРИЕВ Д. А. Использование информационных технологий в управлении образовательным учреждением. În: Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Педагогика, психология, № 4, 2011.
5. ГОРДИЕНКО Л. Л.; КУДИНОВА Г. И. Информационные технологии как управленческий ресурс в деятельности руководителя дошкольного образовательного учреждения. În: Концепт, № 57, 2015.
6. CABAC, V. Strategii de implementare a e-learningului în învățământul superior: experiența universităților din Republica Moldova. În: CRUNT 2014: Bunele practici de instruire E-Learning/Online: Culegere de articole, 24-27 septembrie/UTM/ Chișinău: S. n. , 2014 (Tipogr. „Bons Office”). 297 p. p.p. 46-52.
7. КАБАК, В. И. Уровни информатизации учебного процесса с использованием сервисов и инструментов Веб 2.0. În: Электронное обучение в ВУЗЕ и в школе / Материалы сетевой международной научно-практической конференции. СПб.: Астерион, 2015. p.p. 131-133.

Suplimentară:

1. ДМИТРИЕВ, Д. А. Использование информационных технологий в управлении образовательным учреждением. În: Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Педагогика, психология, № 4, 2011.
2. ГОРДИЕНКО, Л. Л.; КУДИНОВА, Г. И. Информационные технологии как управленческий ресурс в деятельности руководителя дошкольного образовательного учреждения. În: Концепт, № 57, 2015.

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: F.02.O.007
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Tatiana Șova, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat <i>Managementul resurselor umane</i> tratează conținutul managementului resurselor umane, descrie atribuțiile managerului de resurse umane, analizează posibilitățile de recrutare și selecție a resurselor umane, oferă exemple de organizarea și de securitatea la locul de muncă, propune modalități de orientare și integrare a noilor angajați, enumera posibilități de formare continuă a angajaților, de evaluare și de motivare a resurselor umane.
Competențe dezvoltate:
CP1.5. Managementul schimbării ca rezultat al implementării strategiei de dezvoltare instituțională
CP2.4. Formularea judecărilor de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale
CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ
CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale
CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
<ul style="list-style-type: none"> - să descrie atribuțiile managerului de resurse umane; - să analizeze posibilitățile de recrutare și selecție a resurselor umane; - să propună modalități de orientare și integrare a noilor angajați, - să elaboreze planuri de formare continuă a angajaților, de evaluare și de motivare a resurselor umane.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să fie absolvent al ciclului I, licență, domeniul 14 Științe ale educației sau ai altui domeniu cu condiția absolvirii modulului psihopedagogic. Se solicită deținerea competențelor de proiectare, evaluare, teleologice, de organizare și monitorizare a grupului de elevi – competențe formate la disciplinele Pedagogie. Practica de inițiere, Psihologie. Practica de inițiere, Dirigenție, Educația inclusivă etc.
Unități de învățare: Conținutul managementului resurselor umane. Strategii și politici în domeniul managementului resurselor umane. Managementul schimbării. Recrutarea și selecția resurselor umane. Organizarea la locul de muncă. Securitatea și siguranța. Integrarea și adaptarea socioprofesională a noilor angajați. Formarea profesională continuă a angajaților. Evaluarea resurselor umane. Motivarea cadrelor didactice. Rolul sindicatelor în managementul resurselor

umane

Strategii didactice: prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ANDRIȚCHI V. Teoria și metodologia managementului resurselor umane în învățământ. Chișinău: PRINT- Caro SRL, 2012, 288 p.
2. ANDRIȚCHI V. Metodologia managementului resurselor umane în instituția școlară. Chișinău: PRINT-Caro SRL, 2009, 133 p.
3. MANOLESCU A., LEFTER V., DEACONU A. Managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 2007, 311 p.
4. PĂNIȘOARĂ G. Managementul resurselor umane. Ghid practic. Iași: Polirom, 2005, 286 p.
5. ȘOVA T. Managementul stresului profesional al cadrelor didactice. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2014, 277 p.
6. ȘOVA T., RUSOV V., COTOS L. Factorii determinanți ai transferului inovațional în educație. Studiu. Bălți: Tipografia din Bălți, 2018, 50 p.

Suplimentară:

7. CARABET N., Accente la managementul resurselor umane.Ch.: 2004
8. HODGSON S., Interviul de angajare. Polirom, Iași, 2006
9. MANOLESCU A. Managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 2004. 267 p.
10. MATHIS R., NICĂ C., RUSU C. Managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 2000. 248 p.
11. PITARIU H. Proiectarea fișelor de post, evaluarea posturilor de muncă și a personalului. București: Casa de Editură IRECSON, 2003. 166 p.
12. ROTARU A. Managementul resurselor umane. Iași: Universitatea „Al. I. Cuza”, 2004. 216 p.
13. RUSU C. Managementul resurselor umane. București: Editura Economică, 2002. 144 p.
14. ȘOVA T., COJOCARU-BOROZAN M., Stresul ocupațional al cadrelor didactice. Note de curs. Chișinău: 2014.-151 p.
15. Șova T., Cojocaru-Borozan M., Metodologia diminuării stresului ocupațional. Ghid pentru student și cadre didactice. Chișinău: 2014.-143 p.

**Fișă unității de curs/modulului
ANDRAGOGIA**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: F.02.O.008
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul de curs: Nina SACALIUC conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/in programul de studii Cursul Andragogie este orientat în direcția pregătirii studenților ciclului II masterat conferindu-le acestora competențe ce dezvăluie bazele andragogiei, problemelor instruirii educației și didacticii persoanelor adulte. Studierea disciplinei în cauză le va ajuta cadrelor didactice, managerilor să utilizeze metodele și tehnicele de instruire a adulților, să organizeze și să desfășoare cu succes diverse forme ale ocupățiilor instructive, luând în considerație domeniile instruirii adulte.
Competențe dezvoltate: CP 1.1. Definirea și descrierea conceptelor, teoriilor, modelelor ce țin de andragogie. CP 2.2. Explicarea și interpretarea problematicii complexe ce țin de educația și instruirea adulților. CP 3.1. Cunoașterea și surprinderea complexității metodelor și tehnicielor de instruire a adulților. CP 4.1. Cunoașterea și identificarea unor tehnici noi în educația adulților. CP 5.2. Explicarea opiniei personale în aprecierea formelor de organizare a instruirii adulților. CP 6.1. Identificarea în mod activ în desfășurarea ocupățiilor cu adulții, acordându-le susținere. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finele studierii unității de curs studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ⟨ să analizeze cele trei perioade adulte: tinerețea, vârsta adultă mijlocie, vârsta a treia; ⟨ să explice esența educației adulților; ⟨ să însușească și să clasifice cerințele ce stau la baza elaborării programelor de instruire a adulților; ⟨ să explice esența metodelor și tehnicielor de instruire a adulților; ⟨ să lămurească educația permanentă ca o tecnică specifică de acțiuni; ⟨ să explice direcțiile noi în educația de a lungul întregii vieți.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a însuși disciplina în cauză studenții au nevoie de cunoștințe din domeniul bazelor generale ale pedagogiei, didacticii, psihologiei vîrstelor, maiestriei pedagogice, tehnologiilor educaționale moderne.
Unități de învățare: Întrebări litigioase ce țin de educație și instruirea adulților. Studiul vîrstei adulte. Programele ce stau la baza instruirii adulților. Metode și tehnici de instruire a adulților. Educația adulților, educația permanentă, educația de-a lungul întregii vieți.
Strategii didactice: prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea

didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. NECULAN, A., Educația adulților. Iași: Polirom, 2004.
2. PATRAȘCU, D., Tehnologii educaționale. Chișinău, 2005.
3. POPESCU, T., Educația adulților. București: E.D.P., 1974
4. SACALIUC, N., Andragogie. Curs de prelegeri. 2013.
5. SACALIUC, N., COJOCARU, V., Formarea competențelor pedagogice pentru cadrele didactice din învățămîntul universitar. Chișinău: Cartea Moldovei, 2007.
6. VINTĂNU, N., Educația adulților. București; E.D.P., 1998

Suplimentare:

1. BÎRZEA, C., Știința predării. Unele tendințe în didactică. În probleme de pedagogie contemporană. București, 1997.
2. OPREA, O. Didactica nova. Tehnologia didactică. Vol. I Chișinău: Lumina, 1992
3. RUDIC, Gh., Comoara jocurilor instructive. Chișinău, 1991
4. ПОПОВ П. Деловая игра – Активная форма обучения и повышения квалификации кадров. Москва. Мысль. 1987
5. ВАСИЛЬКОВА Т. А. Основы андрагогики. Кнорис. Москва. 2013

**Fișa unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.02.O.109
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psiholgie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 6 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Ilie NASU, conf. univ., dr. Tatiana Gînju, lect.univ., dr.
Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Disciplină are menirea de a determina aspectele social-pedagogice cu privire la calitatea educației și pune în discuție neceitatea schimbărilor în managementul educațional pentru obținerea unor rezultate mai bune din perspectiva unei educație democratice..
Competențe dezvoltate: CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.4. Utilizarea criteriilor și metodelor de evaluare a actului decizional. CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.4. Formularea judecăților de valoare cu referire la eficiența comunicării organizaționale. CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: Studentul va fi capabil de a: <ul style="list-style-type: none">
⟨ diagnostica calitatea lecției în unitatea de învățământ;
⟨ diferenția: „controlul calității”, „asigurarea calității”, „îmbunătățirea calității”;
⟨ elabora un program de îmbunătățire a calității educației în unitatea de învățământ;
⟨ elabora modelul managementului calitativ în unitatea de învățământ: grădiniță școală, liceu, universitate.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs Managementul calității în învățământ studenții trebuie: să posede cunoștințe, capacitați și atitudini obținute în cursurile de <i>Management educational, Management organizational, Metodologia și etica cercetării științifice</i> ; să dețină competențe/capacitați privind studierea surselor bibliografice; organizarea informației în comunicări; capacitatea de analiză, comparare, generalizare a informației; să manifeste atitudine pozitivă față de profesia aleasă.
Unități de învățare: Calitatea învățământului, Dimensiuni ale calității învățământului, Planificarea strategică a managementului calității în școală, managementul calității, diagnosticarea pedagogică, metodica elaborării și implementării sistemului de calitate în instituția educațională, profesorul-managerul de bază în sistemul de învățământ, asigurarea calității învățământului din RM vis-a vis de țările Europei.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, metoda studiului de caz, studiul documentelor curriculare și bibliografice, prezentări Power Point, consultația, aplicații practice pentru fiecare temă de seminar și prelegere, lucrul individual, frontal, grup, prezentări orale și prezentări electronice, comentariul, eseul, autoevaluarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Codul Educației al RM.
2. COJOCARU, V. Gh., Calitatea în educație. Managementul calității. Chișinău: Î.S.F.E.P. 2007.
3. COJOCARU, V. Gh., Schimbarea în educație și schimbarea managerială. Chișinău: Lumina, 2004.
4. Concepția evaluării rezultatelor școlare (coord. Vi. PÂSLARU, I. ACHIRI), Chișinău, 2006. 28 p.
5. DRAGOMIR, G.D., Manual de management educațional pentru directorii unităților de învățămînt. Turda: Hiperion, 2000. 154 p.
6. Educația – 2020, Strategia sectorială de dezvoltare pentru 2014 – 2020.
7. NASU, I. Strategii de perspectivă pentru învățământul din Republica Moldova. În: Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare. Materialele Conferinței științifico-practice internaționale, Ediția a 1-a, Bălți, USARB, 27 aprilie 2017. Bălți: S. n., (Tipografia din Bălți), 2017. 364 p. pp. 40-43. ISBN 978-9975-132-97-8
8. NASU, I. Virtualul virtualului e virtual! Ce e mai departe? В: Тенденции и перспективы развития науки и образования в условиях глобализации. Материалы XXIII Международной научно-практической интернет-конференции, Переяслав-Хмельницкий, 31 марта 2017. Переяслав-Хмельницкий: ЧП Лукашевич А.М., 2017. 494 с. с. 138-141. УДК 001+37(100), ББК 72.4+74 (0) Т33
9. PATRAȘCU, D., CRUDU, V., Calitatea învățămîntului în instituțiile preuniversitare: management, tehnologii, metodologii, evaluare. Chișinău: Gunivas, 2007. 378 p.

Suplimentară:

1. HOPKINS, D., ANISCOW, M., WEST M., Perfecționarea școlii într-o eră a schimbărilor. Chișinău: Prut Internațional, 1998.
2. IONESCU, S., Managementul calității, Editura didactică și pedagogică, București, 2000.
3. IOSIFESCU, Ş., Manual de management educațional. București: PROGnosis, 2000.
4. JOIȚA, E., Managementul educațional, Ed. Polirom, București, 2000.
5. LISIEVICI, P., Evaluarea în învățămînt. Teorie, practică, instrumente. București: Aramis, 2002.
6. OLARU, M. Managementul calității, Editura Economică, București, 1999.
7. PATRAȘCU, D., și alții. Management educațional preuniversitar. Chișinău: Arc, 1997.
8. DRĂGULĂNESCU, N., NICULAE, C., Managementul calității, Ed. Niculescu, 2000.
9. АРИСТОВ, О.В. Управление качеством: Учебник / О.В. Аристов. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 224 с.

**Fișa unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL COMUNICĂRII**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.02.O.A.110
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psiholgie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul I, semestrul 1I
Titular unității de curs: Maria PEREȚEATCU, conf. univ., dr.
<p>Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Disciplina de studiu „Managementul comunicării” se înscrie în contextul preocupării instituțiilor superioare de învățământ din Republica Moldova pentru îmbunătățirea indicilor calități pregătirii viitorilor specialiști în corespondere cu standardul profesional european și adaptării la cerințele pieții muncii. Scopul Cursului „Managementul comunicării” vizează îmbunătățirea competențelor specifice de comunicare ale personalului din învățământul preuniversitar în vederea creșterii calității procesului educativ.</p>
<p>Competențe dezvoltate:</p> <p>CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională.</p> <p>CP2.4. Formularea judecăților de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.</p> <p>CP3.3. Respectarea regulilor de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional.</p> <p>CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ.</p> <p>CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale.</p> <p>CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.</p> <p>CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.</p> <p>CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.</p> <p>CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.</p>
<p>Finalități de studii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⟨ să rezume viziunii de ansamblu asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind procesul de comunicare managerială; ⟨ să realizeze mesaje de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală în spațiul de interacțiune cu principalii actori ai procesului educațional – elevi, cadre didactice, manageri și părinți; ⟨ să respecte etica profesională în comunicarea managerială și în cadrul propriei strategii de muncă; ⟨ să relaționeze eficient în comunicarea organizațională; ⟨ să dezvolte cariera profesională și autocontrolul formării profesionale.
<p>Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru realizarea eficientă a finalităților unității de curs, studenții trebuie să posede competențe de studiere critică a documentelor curriculare, analiză și discutare a realizărilor și tendințelor din învățământul contemporan; cunoaștere a standardelor profesionale ale cadrelor didactice; Pentru a se înscrie la cursul „Managementul comunicării” studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor Psihologia. Practica de</p>

inițiere, Pedagogia. Practica de inițiere, Didactica generală, Managementul educațional. Managementul culturii organizaționale / Managementul organizației școlare., Managementul resurselor umane.

Unități de învățare: Managementul comunicării – obiect și importanță. Stiluri și strategii de comunicare. Tipuri de comunicare. Managementul conflictelor. Managementul comunicării cu persoanele dificile. Intonația. Interpretarea semnalelor limbajului corpului. Înțelegere. Ritmul și modulația vorbirii. Mimica. Mimica și fisonomia. Gestica. Limbajul mâinilor. Limbajul corpului la discursuri și prelegeri. Limbajul corpului în viața cotidiană și diverse situații sociale și în cadrul interviului de angajare. Limbajul corpului în relațiile cu subordonații.

Strategii didactice: prelegerea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbaterea, analiza documentelor legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgărele de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, eseul de 5 minute, scrierea reflexivă, teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate).

Bibliografie

Obligatorie:

1. BIRKENBIHL, V., F. Semnalele corpului. Cum să înțelegem limbajul corporal, Gemma Pres, Buc., 1999
2. CÂNDEA, R., M., CÂNDEA, D., Comunicarea managerială aplicată. Editura Expert 1998.
3. CHELCEA, S., (coordonator), Comunicarea nonverbală în spațiul public, Buc., Editura Tritonic, București, 2004
4. CHELCEA, S., Comunicarea nonverbală: gesturile și postura. Editura comunicare.ro., 2005.
5. PERETEATCU Maria, Dimensiunea teoretico-aplicativă a învățării prin cooperare la treapta învățământului superior, p.214- 221 "Perspective și tendințe actuale de dezvoltare a învățământului preșcolar și primar", conferință științifică internațională (2014 ; Bălți). Materialele conferinței științifice internaționale, 30 – 31 oct. 2013 / com. org.: Ciobanu Lora (președinte) [et al.]. – Bălți : S. n., 2014 (Tipografia din Bălți). – 357 p. ISBN 978-9975-132-13-8. 115.
6. ПЕРЕТЬАТКУ, М.; РУСОВ, В. Повышение квалификации директоров школ в области внедрения инноваций в образовательные учреждения республики Молдова. В: Orientacje i prezsiewziecia w edukacji przedszkolnej i szkolnej. Monografia wieloautorska. Siedlce: AKKA, 2017, pp. 300-308, ISBN 978-83-941235-9-8
7. PERETEATCU, M. Stimularea deprinderilor de comunicare verbală la copiii autiști. În: Educația inclusivă: dimensiuni, provocări, soluții. Ediția a III-a. Materialele conferinței științificopрактиce internaționale, Bălți, 19 octombrie 2017. Bălți: S. n. Tipografia din Bălți, 2017. pp. 103-111, ISBN 978-9975-132-99-2.

Suplimentară:

1. BIRKENBIHL,V., F. Antrenamentul comunicării sau arta de a ne înțelege. București: Ed. Gemma Pres, 2000. 285 p.
2. BORG, J., Limbajul trupului, All Educational, Buc., 2010
3. CABANA, Guy, Atenție, gesturile vă trădează!, Humanitas, Buc., 2008
4. COLLETT, P., Cartea gesturilor. Cum putem citi gândurile oamenilor din acțiunile lor, Editura Trei, Buc., 2005
5. MILTON, C. Comunicarea prin gesturi și atitudini. Polirom, Iași, 2005
6. OLIVESI, S. Comunicarea managerială. Editura Tritonic, Bucuresti, 2005.
7. PÂNIȘOARĂ, I.-O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2004. 344 p.

**Fișa unității de curs/modulului
LEADEARSCHIP EDUCATIONAL**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: S.02.A.111
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Tatiana ȘOVA, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs abordează din diverse perspective conceptul și teoria Leadershipului educațional, contribuie la cunoașterea principiilor și criteriilor de apreciere a liderului, evidențiază complexitatea rolurilor atribuite liderilor, accentuează contribuția liderului la îndeplinirea obiectivelor organizației (grupului). Continuturile și activitățile de învățare facilitează dezvoltarea calităților profesionale ale viitorilor manageri.
Competențe dezvoltate: CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.4. Formularea judecăților de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.3. Respectarea regulilor de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional. CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind eficiența comunicării organizaționale. CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finalizarea studierii unității decurs studentul va fi capabil: <ul style="list-style-type: none">
⟨ să abordeze din diverse perspective leadershipul educațional;
⟨ să identifice rolurile liderului în organizația școlară;
⟨ să-și testeze capacitatele de lider;
⟨ să aplice tehnici de influențare a grupului;
⟨ să proiecteze activități de dezvoltare a calităților profesionale.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Competențele de lucru cu materialele bibliografice, capacitate de prelucrare a materialelor documentare din domeniul științelor educației, competențe de lucru cu programele de statistică specifice operarea cu noțiunile și concepțele de bază, elaborarea schemelor/diagramelor/tabelelor de clasificare, competențe de proiectare, capacitatea de reflecție asupra procedurilor metodologice utilizate, competențe verbale și relaționale.
Unități de învățare: Leadership educațional: conceptualizare și contextualizare. Puterea în organizația școlară. Manager și lider: interacțiuni și delimitări. Stilurile și comportamentele liderilor. Tehnicile de influență ale liderului.

Strategii didactice: prelegerea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ZLATE Mielu, *Leadership și management*, Editura Polirom, Iași, 2004, 233 p., ISBN 973-681-616-8
2. GHERGUȚ, Alois. *Management general și strategic în educație*. Ghid practic. Editura Polirom, Iași, 2007, 229 p., ISBN 978-973-46-0586-6
3. GOLEMAN, Daniel. *Leadership: Puterea inteligenței emoționale*. Selecție de texte. Curtea Veche: 2016, 160 p. ISBN: 9786065888616
4. JOIȚA, Elena, *Management educațional. Profesorul-manager:roluri și metodologie*, Editura Polirom, Iași, 2000, 232 p. ISBN 9736835979
5. KOESTENBAUM, P. *Liderul – fața ascunsă a excelenței*. București: Curtea veche, 2006. 416 p.
6. ȘOVA, T., RUSOV, V., COTOS, L. *Factorii determinanți ai transferului inovațional în educație*. Studiu. Bălți: Tipografia din Bălți, 2018. 50 p.
7. TOMES, Teodora. *Leadership rezonant. Reînnoiește-te și conectează-te cu ceilalți prin conștientizare, speranță și compasiune*. București: Minerva, 2016, 384 p. ISBN: 9789732110225
8. ZLATE, Mielu. *Leadership și management*. Iași: Polirom, 2004, 233 p. ISBN 973-681-616-8

Suplimentară:

1. BENNI, W. NANUS, B. *Liderii – strategii pentru preluarea conducerii*. București: Business Tech International Press, 2000
2. BEZEDE, R. *Leadershipul paideutic*. Abordare conceptuală și aplicativă, În: Materialele Conferinței Internaționale USM-65, CEP, 2011. p. 38-4
3. BEZEDE, R. *Rolul leadershipului educațional în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice*, În: Materiale Conferinței Științifice Internaționale „Pledoarie pentru educație - cheia creativității și inovării”, dedicată aniversării a 70-a de la fondarea IȘE, 3-4 noiembrie 2011, Chișinău.
4. BLANCHARD, Ken; MUCHNICK, Marc. *Rețeta unui lider*. București: Curtea Veche, 2004. Print
CARNEGIE, Dale, Stuart R. Levine, and Michael A. Crom. *Liderul poți fi tu*. București: Curtea Veche, 2002. Print.

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL STRESULUI**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul I
Titularul: Tatiana Sova, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs este continuarea logică a cursurilor de specialitate și vizează pregătirea formabililor/ masteranzilor pentru abordarea intelligentă și cu maxim succes a situațiilor tensionante în munca lor emoțională. În acest context, obiectivul general constituie dezvoltarea competențelor emoționale de echilibrare a conducei afective pentru crearea rezonanței afective prin comunicarea interpersonală bazată pe cultura emoțională.
Competențe dezvoltate:
CP1.5. Managementul schimbării ca rezultat al implementării strategiei de dezvoltare instituțională
CP2.4. Formularea judecăților de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale
CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ
CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale
CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
<ul style="list-style-type: none"> - să demonstreze necesitatea disciplinării emoționale a comportamentului comunicativ; - să promoveze valorile culturii emoționale; - să exprime orientare pozitivă, flexibilitate și creativitate emoțională în conduită comunicativă; - să extindă experiențele metodologice de diminuare a stresului ocupațional al cadrelor didactice; - să estimeze condițiile psihopedagogice de prevenire a stresului ocupațional al cadrelor didactice; - să construiască profilul profesorului competent emoțional;
Competențe prealabile/pre-rechizite:
Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să cunoască teoriile psihologice și pedagogice cu referire la dezvoltarea echilibrată și optimă a personalității, principiile generale ale educației, metodologia educației, formele educației, particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor; să elaboreze strategii de autoeducație și comunicare pedagogică cu feed-back optim în context socio-educațional.
Unități de învățare: Dificultățile profesionale ale cadrelor didactice cauzate de nedezvoltarea emoțională. Stresul – corelat al vieții profesionale. Surse de stres ocupațional în mediul educațional. Legitățile apariției stresului ocupațional la debutul carierei didactice. Experiențe metodologice privind diminuarea stresului ocupațional al profesorilor școlari. Mecanismele

diminuării stresului ocupațional al cadrelor didactice. Condiții psihopedagogice de prevenire/excludere a stresului ocupațional al profesorilor școlari. Formarea competenței de management al stresului ocupațional al cadrelor didactice. Pedagogia culturii emoționale – soluție metodologică pentru prevenirea/ diminuarea stresului ocupățional

Strategii didactice: prelegerea, conversația euristică, dezbaterea cu oponent, studiul de caz, proiectul, lectura individuală, masa rotundă, eseul reflexiv, jocul de rol, organizatorii grafici, consultarea surselor bibliografice, RICAR, analiza SWOT, graficul T, controversa academică etc., prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Baxan Iu. Echilibrul emoțional al cadrului didactic în societatea postmodernă. Chișinău: Știința, 2001. 180 p.
2. Briceag S. ș. a. Sănătatea psihică și stil de viață. Bălți: SRL „Tipografia din Bălți”, 2013. 228 p.
3. Cojocaru-Borozan M. Teoria culturii emoționale. Chișinău: Tipografia UPS “Ion Creangă”, 2010, 239 p.
4. Cosnier J. Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor. Iași: POLIROM, 2007. 197 p.
5. Rusu C. Stresul profesorilor din învățămîntul primar. Oradea: Primus, 2011. 92 p.
6. Șova T. Managementul stresului profesional al cadrelor didactice. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2014. 277 p.
7. Țabără A. O. Managementul stresului în învățămîntul preuniversitar. Vatra Doinei: Stud IS, 2009. 134 p.

Suplimentară:

8. Bivolaru (Hurduzeu) R. E. Strategii de intervenție în rezolvarea problemelor critice ale profesorului debutant. Rezumatul tezei de doctorat. București, 2011.
9. Brillon M. Emoțiile pozitive, emoțiile negative și sănătatea. Iași: Polirom, 2010. 259 p.
10. Enăchescu C. Tratat de igienă mintală. Iași: Polirom, 2004. 404 p.
11. Holdevici I. Autosugestie și relaxare. București: Ed. Ceres, 1995. 160 p.
12. Legeron Patrick. Cum să te aperi de stres. București: Editura Trei, 2001. 342 p.
13. Sartre J-P. Psihologia emoției. București: Univers encyclopedic gold, 2010. 120 p.
14. Țurcanu C. Autocontrolul. Garanția unei vieți armonioase și pline de succes. București: Editura RAM, 1997. 188 p.
15. Zagaievschi C. Fundamente teoretice și metodologice ale dezvoltării inteligenței emoționale prin comunicare la adolescenți. Teză de doctor în pedagogie. Chișinău, 2013. 237 p.

**Fișă unității de curs/modulului
ERGONOMIA MANAGERIALĂ**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul I, semestrul I
Titularul: lect. univ., dr. COTOS Ludmila
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs contribuie la cunoașterea aspectelor metodologice ale ergonomiei ca știință, metodelor concrete ale organizării ergonomicice a locului de muncă, principiilor de organizare a regimului de muncă, a diviziunii muncii și a mediului ambiant în vederea prevenirii și atenuării oboselii în muncă și măririi capacitații de muncă și respectiv a calității procesului educațional.
Competențe dezvoltate: CP1.5. Managementul schimbării ca rezultat al implementării strategiei de dezvoltare instituțională CP2.4. Formularea judecărilor de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finalizarea studierii unității decurs studentul va fi capabil: ! Să identifice factorii care acționează asupra capacitații de muncă. ! Să analizeze factorii de ambianță. ! Să proiecteze locul de muncă optim. ! Să fie capabil să analizeze solicitările la care este supus personalul instituției de învățământ.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru realizarea eficientă a finalităților unității de curs, studenții trebuie să posede competențe de studiere critică a documentelor curriculare, analiză și discutare a realizărilor și tendințelor din învățământul contemporan; cunoaștere a standardelor profesionale ale cadrelor didactice; explicare și interpretare a ideilor, proceselor precum și conținuturilor teoretice și practice specifice pedagogiei, psihologie și didacticii generale; proiectare, promovare și evaluare a activităților didactice; utilizare a unei varietăți de metode, procedee și tehnici de predare-învățare-evaluare. Pentru a se înscrie la curs, studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor Psihologia. Pedagogia. Managementul

educațional. Managementul culturii organizaționale / Managementul organizației școlare. Managementul resurselor umane.

Unități de învățare: Ergonomia – știința de bază a proiectării locului de muncă. Capacitatea de muncă a omului. Oboseala în muncă. Organizarea regimului de muncă. Principii de organizare ergonomică a locului de muncă. Mediul ambiant de muncă. Protecția muncii în organizarea ergonomică a muncii. Locul de muncă: noțiune și clasificare. Etapele și principiile organizării ergonomicice a locurilor de muncă în organizația școlară. Metode de evaluare a organizării locurilor de muncă.

Strategii didactice: prelegerea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbaterea, analiza documentelor legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgările de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, scrierea reflexivă etc.), teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cotos, L., Cojocaru V. *Formarea și dezvoltarea culturii manageriale în instituția preșcolară*. Bălți: Indigo Color, 2018
2. Moldovan M. Ergonomie. București: Ed. Didactică și pedagogică, 1993
3. Dumitru I. Popescu, Managementul modern al organizațiilor, editura Fundației România de Mâine, București, 2005
4. ramihin, C., Boguș, A. Ergonomia – știință sistemică, complexă și multidisciplinară. In: Analele ASEM, ediția a XII-a. Nr.1 / 2014, pp. 156-161
5. Manolescu, A., Managementul resurselor umane, Editura Economică, București, 2003

Suplimentară:

6. Cojocariu, Venera-Mihaela. Introducere în managementul educației. București: Didactică și Pedagogică, R.A., 185 p. 2004.
7. Cristea, Sorin, Managementul organizației școlare. București: Didactică și Pedagogică, R.A., 2003.
8. Toca, Ioan. Management educațional. București: Didactică și Pedagogică, 199 p. ISBN (13), 2007

**Fișă unității de curs/modulului
STRATEGII DE COMUNICARE ORGANIZAȚIONALĂ**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul I, semestrul I
Titularul: conf. univ., dr. Maria PERETEATCU
Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Unitatea de curs vizează îmbunătățirea competențelor specifice de comunicare ale personalului din învățământul preuniversitar în vederea creșterii calității procesului educativ. Este o disciplină de formare profesională și reprezintă pregătirea către utilizarea adecvată a limbajului verbal, paraverbal și nonverbal care este cel mai puternic instrument de comunicare al managerului școlar și al cadrului didactic.
<p>Competențe dezvoltate:</p> <p>CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională.</p> <p>CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.</p> <p>CP3.4. Utilizarea criteriilor și metodelor de evaluare a actului decizional.</p> <p>CP4.5. Managementul promovării culturii calității educației în instituția de învățământ.</p> <p>CP5.4. Formularea judecăților de valoare cu referire la eficiența comunicării organizaționale.</p> <p>CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.</p> <p>CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.</p> <p>CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.</p> <p>CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.</p>
<p>Finalități de studii:</p> <p>La finalizarea studierii unității decurs studentul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> ! să rezume viziunii de ansamblu asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind procesul de comunicare organizațională; ! să realizeze mesaje de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală în spațiul de interacțiune cu principalii actori ai procesului educațional – elevi, cadre didactice, manageri și părinți; ! să caracterizeze stilurile și strategiile de comunicare managerială; ! să identifice sursele de conflict și să rezolve situațiile conflictuale; ! să manifeste abilități în managementul comunicării cu diverse tipuri de personalități dificile; ! să valorifice abilitățile de comunicare verbală și nonverbală în relaționarea umană și în context didactic; ! să respecte etica profesională în comunicarea managerială și în cadrul propriei strategii de muncă; ! să relateze eficient în comunicarea organizațională; ! să dezvolte cariera profesională și autocontrolul formării profesionale.

Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru realizarea eficientă a finalităților unității de curs, studenții trebuie să posede competențe de studiere critică a documentelor curriculare, analiză și discutare a realizărilor și tendințelor din învățământul contemporan; cunoaștere a standardelor profesionale ale cadrelor didactice; explicare și interpretare a ideilor, proceselor precum și conținuturilor teoretice și practice specifice pedagogiei, psihologie și didacticii generale; proiectare, promovare și evaluare a activităților didactice; utilizare a unei varietăți de metode, procedee și tehnici de predare-învățare-evaluare. Pentru a se înscrie la curs, studentul trebuie să posede cunoștințe dobândite în cadrul cursurilor Psihologia. Pedagogia. Managementul educațional. Managementul culturii organizaționale/Managementul organizației școlare. Managementul resurselor umane.

Unități de învățare: Direcții și forme de comunicare organizațională. Comunicarea formală și informală. Dimensiunea strategică a comunicării organizaționale: Comunicarea organizată și Organizația comunicantă. Comunicarea internă. Forme de comunicare internă. Comunicare internă și motivare. Comunicarea internă din perspectiva constructivistă. Comunicarea managerială: Comunicarea interpersonală și comunicarea managerială. Relația leadership – comunicare. Comunicare de marketing. Comunicarea și schimbarea.

Strategii didactice: prelegherea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbaterea, analiza documentelor legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgările de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, scrierea reflexivă etc.), teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate.

Bibliografie

Obligatorie:

1. CÂNDEA, R., M., CÂNDEA, D., Comunicarea managerială aplicată. Editura Expert 1998.
2. CHELCEA, S., (coordonator), Comunicarea nonverbală în spațiul public, Buc., Editura Tritonic, București, 2004
3. DUMITRU, Ch., Comunicare și învățare. București. EDP, 1998. 256p.
4. GRAUR, E., Tehnici de comunicare. Mediamira, Cluj Napoca, 2001.

Suplimentară:

1. BIRKENBIHL,V., F. Antrenamentul comunicării sau arta de a ne înțelege. București: Ed. Gemma Pres, 2000. 285 p.
2. BORG, J., Limbajul trupului, All Educational, Buc., 2010
3. NAVARO, Joe, Sciarra Poynter, Toni, Mai clar decât cuvintele, Meteor Press, Buc., 2008
4. OLIVESI, Stephane. Comunicarea managerială. Editura Tritonic, Bucuresti, 2005.
Pânișoară, I.-O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2004. 344 p.
5. PEREȚEATCU Maria, Dimensiunea teoreтико-aplicativă a învățării prin cooperare la treapta învățământului superior, p.214- 221 "Perspective și tendințe actuale de dezvoltare a învățământului preșcolar și primar", conferință științifică internațională (2014 ; Bălți).
Materialele conferinței științifice internaționale, 30 – 31 oct. 2013 / com. org.: Ciobanu Lora (președinte) [et al.]. – Bălți : S. n., 2014 (Tipografia din Bălți). – 357 p. ISBN 978-9975-132-13-8. 115.

**Fișa unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL SCHIMBĂRII**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: Tatiana SOVA, conf. univ., dr.
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat <i>Managementul schimbării</i> tratează schimbarea ca proces și nevoie naturală în evoluția instituției; descrie taxonomiile schimbărilor în educație; analizează schimbarea socială și schimbarea individuală în domeniul educațional; propune modalități de diminuare/eliminare a barierelor în calea schimbării și evidențiază condițiile demarării schimbării instituționale.
Competențe dezvoltate:
CP1.5. Managementul schimbării ca rezultat al implementării strategiei de dezvoltare instituțională
CP2.4. Formularea judecăților de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale
CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ
CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale
CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
- să descrie schimbarea ca proces și nevoie naturală în evoluția instituției;
- să opereze cu actele normative și de dispoziție referitoare la managementul schimbării;
- să implementeze modalități de diminuare/eliminare a barierelor în calea schimbării;
- să respecte condițiile demarării schimbării instituționale.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să posede achiziții în domeniul managementului educațional, managementului resurselor umane, managementului strategic. Se solicită deținerea competențelor de comunicare și relaționare, proiectare, evaluare, teleologice, de organizare și monitorizare a grupului de elevi/persoane.
Unități de învățare: Schimbarea – proces și nevoie naturală în evoluția instituției. Taxonomii ale schimbărilor în educație. Schimbarea socială și schimbarea individuală în domeniul educațional. Bariere în calea schimbării. Dimensiunile schimbării organizaționale. Condiții demarării schimbării instituționale

Strategii didactice: prelegerea-discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc., prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bivolaru (Hurudzeu) R. Strategii de intervenție în rezolvarea problemelor critice ale profesorului debutant. Rezumatul tezei de doctorat în Științe ale educației. București, 2012. 45 [http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2011Februarie/Bivolaru%20Ramona%20\(Hurduze](http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2011Februarie/Bivolaru%20Ramona%20(Hurduze)
2. Bogathy Z. Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională. Iași: Polirom, 2007. 392 p.
3. Chicu V. (coord.) Formarea continuă a cadrelor didactice în contextul educației centrate pe cel ce învăță. Chișinău: CEP USM, 2010. 80 p.
4. Dandara O. Conceptualizarea ghidării carierei în contextul educației permanente. Teză de doctor habilitat în pedagogie. Chișinău, 2013. 290 p.
5. Luca M.R. Personalitate și succes profesional. Brașov: Editura Universității Transilvania, 2004, 275 p.
6. Șova T. Managementul stresului profesional al cadrelor didactice. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2014. 277 p.

Suplimentară:

7. Chițu S. Formarea empatiei cadrelor didactice: Monografie. Chișinău: Centrul Editorial Poligrafic al USM, 2005. 171 p.
8. Dragu A. Structura personalității profesorului. București: E. D. P. 1996. 170 p.
9. Maciuc I. Formarea formatorilor. Modele alternative și programe liniare. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998. 260 p.
10. Patrașcu Dm., Rotaru T. Cultura managerială a profesorului. Teorie și metodologie. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2006. 296 p.
11. Potolea D. Perfecționarea și autoperfecționarea cadrelor didactice București: EDP, 1981. 220 p.
12. Șova T., Cojocaru-Borozan M., Stresul occupational al cadrelor didactice. Note de curs.- Chișinău: 2014.-151 p.
13. Șova T., Cojocaru-Borozan M., Metodologia diminuării stresului occupational. Ghid pentru student și cadre didactice. - Chișinău: 2014.-143 p.

**Fișă unității de curs/modulului
PROCESE INOVATIVE ÎN MANAGEMENTUL EDUCATIONAL**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: Anul II, semestrul III
Titularul: conf. univ., dr. Nina SACALIUC
Descriere succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat “Procese inovative în managementul educațional” îi orientează pe studenții ciclului doi masterat în direcția cunoașterii, înțelegerii bazelor teoretice ale proceselor inovative în învățământul preșcolar, primar, gimnazial făcându-le analiza asigurării lor metodice, dezvăluind tendințele. Conținutul unității de curs îi mobilizează pe studenți să studieze și să analizeze experiența centrelor și instituțiilor de tip nou, procese inovative în managementul educațional.
Competențe dezvoltate: CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională. CP2.3. Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale. CP3.4. Utilizarea criteriilor și metodelor de evaluare a actului decizional. CP4.5. Managementul promovării culturii calității educației în instituția de învățământ. CP5.4. Formularea judecărilor de valoare cu referire la eficiența comunicării organizaționale. CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional. CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă. CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane. CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii: La finele studierii unității de curs studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none">
- Să explice concepțele ce țin de procese inovative în managementul educațional
- Să identifice înndicții de bază ai instruirii tradiționale și instruirii inovative
- Să delimitizeze pozițiile conceptuale, principiile ce stau la baza elaborării programelor alternative; particularitățile conținutului și a metodicii conform proceselor inovative;
- Să elaboreze proiecte didactice conform particularităților metodicii proceselor inovative;
- Să demonstreze abilități de a proiecta procesul educațional conform programelor inovative;
- Să exprime opinii proprii cu referire la necesitatea și utilitatea implementării programelor inovative în unitățile de învățământ din Republica Moldova.
Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs Procese inovative în managementul educațional studenții trebuie: să posede cunoștințe, capacitați și atitudinii în pedagogie și psihologie, management educațional; să dețină competențe/capacitați privind studierea surselor bibliografice; capacitați de analiză, comparare, generalizare a informației; să se orienteze în direcții de bază ale muncii conform acestor informații; să programeze cale implementării programelor inovative în activitatea unităților de învățământ
Unități de învățare: aspecte teoretico-practice ale proceselor inovative; Tehnologia pedagogică a muncii libere, a școlii moderne populare; Programa „Pedagoie Waldorf”; Pedagogia Mariei Montessori; Programa „Eu sunt om”; Programa Școala Viitorului; Programa „Copil supradotat”.

Strategii didactice: prelegerea interactivă, conversația euristică, explicația, dezbaterea, analiza documentelor legislative, studiul de caz, problematizarea, modelarea, metode de lucru în grup (pălăriile gânditoare, cubul, mozaic, bulgărele de zăpadă, proiectul de grup etc.), metode de stimulare a metacogniției (pagina de jurnal, eseul, jurnal dublu, scrierea reflexivă etc.), teste, referate, lucrări individuale, eseuri, studii de caz, probe scrise, orale și combinate.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Patrașcu D., Ursu A. Managementul educațional preuniversitar. Editura ARC, Chișinău, 1997
2. Pedagogia Waldorf. Un drum către un învățământ mai uman. Editura Fundația Inteligență, București, 2002
3. Rădulescu M. Pedagogia Freinet. Un demers inovator. Polirom, 1999
4. Jigău M. Copiii supradotați. București, 1994
5. Sacaliuc N., Cojocaru V. Fundamente pentru o știință a educației copiilor de vîrstă preșcolară. Chișinău, Cartea Moldovei, 2012, p. 49-75

Suplimentară:

1. Boloboacă A. Alternative educațională Waldorf . Revista Învățământ școlar nr 3-4, 2005, p. 194-197
2. Bogdan T. Copii capabili de performanțe superioare. București, 1981
3. Apă vie. Din comoara poporului moldovenesc. Chișinău, 1980
4. Auraș, păcurăș/Alcătuitör S. Vangheli. Chișinău, 1964
5. Floclorul copiilor/Red. N. Băieșu. Chișinău, 1989
6. Crestomație de folclor moldovenesc/ Alc. Botezatu Gr. Chișinău, Lumina, 1989

**Fișă unității de curs/modulului
MANAGEMENTUL INTERDISCIPLINARITĂȚII**

Codul unității de curs/modulului în programul de studii: Disciplină facultativă
Codul și denumirea domeniului general de formare profesională: 011 Științe ale educației
Tipul programului: Master de profesionalizare
Facultatea și catedra responsabilă: Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte, Catedra de științe ale educației
Număr de credite ECTS: 5 credite ECTS
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titularul: asist. univ., dr. Tatiana GÎNJU,
Descrierea succintă a corelării/integrării cu/în programul de studii: Cursul nominalizat Managementul interdisciplinarității vizează formarea la studenți a unei imagini unitare a realității și a unei gândiri sistematice, critice, creative și integratiste asupra vieții. În același timp, este privită și ca o modalitate de organizare a conținuturilor învățării și ca o conexiune de limbaje explicative menite să spargă granițele dintre discipline. Acest curs presupune din start două puncte de plecare forte: o cultură interdisciplinară bogată a studentului precum și o muncă consecventă și serioasă în echipă. În acest sens abordarea interdisciplinară în proiectarea și realizarea activităților didactice are un rol definițoriu asupra educației studentului. Abordarea interdisciplinară în cadrul procesului de învățământ oferă posibilitatea obținerii unui "bagaj" de cunoștințe minim de bază din toate domeniile cunoașterii. Acest mod de conlucrare între discipline poate face ca studenții să devină conștienți de importanța educației și autoeducației permanente în formarea lor ca specialist profesioniști.
Competențe dezvoltate:
CP1.5. Managementul schimbării ca rezultat al implementării strategiei de dezvoltare instituțională
CP2.4. Formularea judecăților de valoare privitor la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale
CP3.5. Elaborarea / selectarea / ajustarea metodologiei de elaborare și monitorizare a actului decizional la nivel instituțional
CP4.3. Aplicarea metodologiei privind promovarea culturii calității educației în instituția de învățământ
CP5.5. Elaborarea de proiecte manageriale de dezvoltare a comunicării organizaționale
CP6.3. Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional
CT1. Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă
CT2. Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane
CT3. Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.
Finalități de studii:
La finele studierii cursului studentul va fi capabil:
<ul style="list-style-type: none"> - să aplique modelul proiectării curriculare la nivelul activităților didactice și educative, organizate în cadrul procesului de învățământ; - să elaboreze proiecte educaționale interdisciplinare; să le implementeze în practica educațională și să auto-evalueze eficacitatea lor, iar în caz de nereușită să găsească soluții de redresare a lor; - să identifice avantajele abordării interdisciplinare în cadrul procesului de învățământ; - să exerceze interacțiunile permanente între discipline; - să elaboreze proiecte bazate pe instrumente interactive de învățare, concepute să îmbunătățească procesul de predare/învățare.

Competențe prealabile/pre-rechizite: Pentru a se înscrie la unitatea de curs studenții trebuie să fie absolvenți al ciclului I, licență, domeniul Științe ale educației sau ai altui domeniu cu condiția absolvirii modulului psihopedagogic. Se solicită deținerea competențelor de proiectare a procesului de învățământ din cadrul instituțiilor, totodată respectând etica profesională în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă prin relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane etc.

Unități de învățare: Managementul interdisciplinarității - un nou mod de organizare a procesului de învățământ. Strategii inovatoare de organizare a conținuturilor. Scopul abordării interdisciplinare. Tipuri de interdisciplinaritate. Strategii și metode de predare- învățare integrată. Analiza componentelor curriculumului în contextul abordării interdisciplinare. Proiectarea didactică din perspectivă interdisciplinară. Abordarea interdisciplinară prin jocuri didactice.

Strategii didactice: prelegherea - discuție, seminarul, explicația, dezbaterea, modelarea didactică, jocul didactic, studiul de caz, metoda Mozaic, studiul documentelor curriculare și al bibliografiei, prezentări în Power Point; înregistrări educative video și audio, consultații; aplicații practice la fiecare temă de prelegere și seminar; diverse forme de lucru: frontal, în grup, în perechi, individual etc, prezentări orale și în format electronic, prezentarea de carte, rezumatul, comentariul, minieseuri, autoevaluarea, portofoliu, dramatizarea, jocul de rol.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bernat S., Chiș V. Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 2002.
2. Ciolan L. Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Iași: Editura Polirom, 2008.
3. Ionescu M., Radu I. Didactica modernă. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2000.
4. Flueraș V. Interdisciplinaritatea, multidisciplinaritatea și transdisciplinaritatea în educație. Rev. Învățătorul modern. Chișinău, 2009.
5. Stanciu M. Reforma conținuturilor învățământului. Iași: Editura Polirom, 1999.
6. Văideanu G. Interdisciplinaritate. U.N.E.S.C.O. 1975.
7. Văideanu G. Educația la frontieră dintre milenii. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1988.

Suplimentară:

1. Bontaș I. Tratat de pedagogie. București: ALL, 2008.
2. Cerghit I. ș.a. Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom, 2001.
14. Cojocaru V. M. Teoria și metodologia instruirii. București: Didactică și Pedagogică, 2004.
15. Cucoș C. Pedagogie. Iași: Polirom, 2014. 536 p.
16. Jinga I., Istrati E. Manual de pedagogie. București: ALL, 2008.
17. Marinescu M. Tendențe și orientări în didactica modernă. București: Didactică și Pedagogică, 2009.